

บทคัดย่อ

ชื่อผลงานวิจัย รูปแบบการพัฒนาข้อตกลงในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษาตามจุดเน้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

ผู้วิจัย ดร.กัมพล เจริญรักษ์

ปีที่ทำวิจัยเสร็จ 2566

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการพัฒนาข้อตกลงในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษา 2) เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาข้อตกลงในการพัฒนางานสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา 3) เพื่อศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาข้อตกลงในการพัฒนางานสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา และ 4) เพื่อประเมินรูปแบบการพัฒนาข้อตกลงในการพัฒนางานสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาตามจุดเน้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 การดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 4 ขั้นตอน คือขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการพัฒนาข้อตกลงในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการให้สัมภาษณ์ ได้แก่ ประธานกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา 10 คน และประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 102 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาในการกำหนดจุดเน้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ความถี่ และร้อยละ ขั้นตอนที่ 2 สร้างรูปแบบการพัฒนาข้อตกลงในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษาตามจุดเน้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ 9 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ การดำเนินการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาข้อตกลงในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษาตามจุดเน้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารการศึกษา 3 คน ผู้อำนวยการกลุ่ม/หน่วยในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 10 คน คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษา (ก.ต.ป.น.) 9 คน ประธานกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา 10 คน ศึกษานิเทศก์ จำนวน 10 คน และประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 102 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ คู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาข้อตกลงในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามจุดเน้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แบบสรุปผลและแบบติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการบริหารจัดการงานตามจุดเน้นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ความถี่และร้อยละ ขั้นตอนที่ 4 ประเมินรูปแบบการพัฒนาข้อตกลงในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษาตามจุดเน้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 102 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินรูปแบบการพัฒนาข้อตกลงในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษาตามจุดเน้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประกอบด้วย 4 ด้าน คือด้านความเป็นประโยชน์ ด้านความเป็นไปได้ ด้านความเหมาะสม และด้านความถูกต้องครอบคลุม ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินทั้งหมดเท่ากับ 0.93 มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 0.25–0.74 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการพัฒนาข้อตกลงในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า 1) เป็นการดำเนินงานตามข้อตกลงในการพัฒนางานในปีแรก ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษายังขาดความรู้ ความเข้าใจ ขาดความมั่นใจในการเขียนข้อตกลงในการพัฒนางานประเด็นท้าทายไม่ตรงกับปัญหาหรือสภาพบริบทของสถานศึกษา นวัตกรรมหรือวิธีดำเนินการและวิธีการประเมินตามข้อตกลงในการพัฒนางานไม่ชัดเจน ต้องศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพราะเป็นเรื่องใหม่ เกิดการลองถูกลองผิด วงรอบการทำข้อตกลงในการพัฒนางานไม่สอดคล้องกับปีการศึกษา 2) ผลการกำหนดจุดเน้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 6 จุดเน้น คือ (1) ความปลอดภัยของสถานศึกษา (2) การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (3) การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารจัดการและการเรียนรู้ (4) การพัฒนาทักษะอาชีพ (5) การพัฒนาทักษะชีวิต และ (6) การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และทักษะในศตวรรษที่ 21

2. ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาข้อตกลงในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษาตามจุดเน้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 พบว่า รูปแบบการพัฒนาข้อตกลงในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษาตามจุดเน้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประกอบด้วย 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ 3) รูปแบบการพัฒนาข้อตกลงในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษา 4) วิธีดำเนินการตามรูปแบบ และ 5) การติดตามและประเมินผล

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาข้อตกลงในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษาตามจุดเน้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 พบว่า 1) มีผลการปฏิบัติด้านการบริหารจัดการงานตามจุดเน้นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ในภาพรวมเฉลี่ยส่วนใหญ่โรงเรียนมีผลการปฏิบัติระดับคุณภาพดีมาก จำนวน 72 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 70.58 ระดับคุณภาพดี จำนวน 23 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 22.55 และระดับคุณภาพปานกลาง จำนวน 6 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 5.89 ตามลำดับ โดยจุดเน้นที่มีผลการปฏิบัติระดับคุณภาพดีมาก 3 ลำดับแรกคือ จุดเน้นที่ 6 การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและทักษะในศตวรรษที่ 21 รองลงมาคือ จุดเน้นที่ 5 การพัฒนาทักษะชีวิต และจุดเน้นที่ 2 การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ตามลำดับ จุดเน้นที่มีผลการปฏิบัติระดับคุณภาพดีมากที่สุดคือ จุดเน้นที่ 3 การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารจัดการและการเรียนรู้ 2) ผลการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการบริหารจัดการงานที่เป็นวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ของสถานศึกษาโดยรวมตามจุดเน้นทั้ง 6 จุดเน้นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ส่วนใหญ่โรงเรียนมีผลการปฏิบัติอยู่ในระดับคุณภาพดีมาก จำนวน 70 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 68.63 รองลงมาคือ ระดับคุณภาพดี จำนวน 23 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 22.55 และไม่มีโรงเรียนใดมีคุณภาพระดับคุณภาพปรับปรุง ตามลำดับ

4. ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาข้อตกลงในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษาตามจุดเน้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยได้แก่ ด้านความเป็นประโยชน์ ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ และด้านความถูกต้องครอบคลุมตามลำดับ